

zpravodaj

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

leden 2006

Archeologové univerzity na stavbě dálnice

I přes nepříznivé klimatické podmínky pokračoval i v podzimním a zimním období výzkum prováděný pracovníky katedry praktické a experimentální archeologie Fakulty humanitních studií UHK na lokalitách, kterými k Hradci Králové povede dálnice D11. Více o jejich práci a nálezech se dočtete uvnitř tohoto čísla.

Stalo se na UHK

- 1. prosince 2005** vznikla oddělením od Ústavu filosofie, politických a společenských věd FHS UHK katedra politologie FHS UHK a mateřské pracoviště přijalo název Ústav filosofie a společenských věd FHS UHK.
- 7. prosince 2005** podepsala rektorka UHK doc. Jaroslava Mikulecká a rektor Pedagogické akademie v Krakově prof. Henryk Żaliński bilaterální smlouvu o spolupráci.
- 9. prosince 2005** spolupřádala katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK celostátní konferenci na téma Domácí násilí a zdravotně postižení.
- 14. prosince 2005** vystoupil ve dvoraně Objektu společné výuky Komorní orchestr UHK s programem Barokní Vánoce.
- 16. prosince 2005** spolupřádala katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK II. hradecké dny sociální práce.
- 20. prosince 2005** vyhlásil Akademický senát FHS UHK na svém prvním zasedání volbu kandidáta na funkci děkana.
- 17. prosince 2005** podepsala rektorka UHK doc. Jaroslava Mikulecká a prezident Franklin Pierce College dr. George J. Hagerty memorandum o porozumění mezi oběma institucemi.

Obsah

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY 1-6

Volby do AS FHS UHK / Předseda AS FHS / Podpis kolektivní smlouvy / Dobré perspektivy spolupráce UHK s AP Krakov / Den otevřených dveří na FIM / Zavedení vybraných prvků projektu Zelená univerzita do praxe UHK / Slavnostní setkání jubilatů s vedením univerzity / 2005 – Světový rok fyziky na katedře fyziky a informatiky / Literární dílna / Svět slepoty – rub a líc / Vánoční matematický rybolov

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST 6

Naši archeologové na stavbě dálnice / Odborníci o domácím násilí / II. hradecké dny sociální práce / Zájezd sboru UHK do Drážďan

OČIMA STUDENTŮ 7

Konference studentských organizací

DIÁŘ 7

Studentská Socialia – soutěž o nejlepší studentskou odbornou práci / Z nejnovějších publikací našich učitelů / Publikace nakladatelství Gaudeamus / Plánované akce

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Volby do AS FHS UHK

Na přelomu měsíce listopadu a prosince 2005 proběhly na Fakultě humanitních studií volby do Akademického senátu FHS UHK. Volby se uskutečnily na základě netradičního volebního systému, který neznevýhodňuje menšinové skupiny voličů. Tento systém je založen na principu poměrného zastoupení personalizovanou volbou na základě rovného, přímého a tajného hlasování. Kandidát je v prvním skrutiniu zvolen, dosáhne-li počet jeho hlasů volební kvóty. Volební kvóta se určuje vztahem mezi počtem platných hlasovacích lístků a počtem mandátů rozdělovaným v dané komoře. Hlasy, o které kandidát překročil volební kvótu, jsou označeny jako přebytečné, a dále použity jako dodatečné hlasy pro další kandidáty v následujících skrutiniích. Podrobné vysvětlení volebního systému AS FHS najdete ve Volebním a jednacím řádu AS FHS na internetové adrese <http://www.uhk.cz/fhs/1239>.

Výsledky voleb:

Zaměstnanecká komora

Počet odevzdaných hlasů:	40
Počet odevzdaných platných hlasů:	39
Oprávněných voličů:	44
Volební účast:	90,9 % voličů
Počet kandidátů:	11
Voleno mandátů:	6
Volební kvóta:	6.00 hlasů

Zvolení kandidátů podle počtu hlasů:

doc. PhDr. Jan Klíma
PhDr. Jan Outlý
PhDr. Aleš Valenta, Ph.D.
prof. PhDr. Zdeněk Macek, CSc.
doc. PhDr. František Musil, CSc.
PhDr. Věra Němečková, Ph.D.

Studentská komora

Počet odevzdaných hlasů:	259
Počet odevzdaných platných hlasů:	253
Oprávněných voličů:	459
Volební účast:	56,4 % voličů
Počet kandidátů:	19
Voleno mandátů:	5
Volební kvóta:	43.00 hlasů

Zvolení kandidátů podle počtu hlasů:

Michal Cerman (obor archivnictví – historie, 3. ročník)
Kamil Švec (obor politické vědy, 3. ročník)
Čestmír Pelikán (obor archivnictví – historie, 2. ročník)
Barbora Stoklasová (obor politické vědy, 2. ročník)
Pavel Hažlinský (obor prezentace historických věd, 1. ročník)

Na svém prvním zasedání dne 20.12.2005 zvolil AS FHS své předsednictvo – předsedou se stal PhDr. Aleš Valenta, místopředsedou za zaměstnaneckou komoru PhDr. Jan Outlý a místopředsedou za studentskou komoru Čestmír Pelikán. Úterý 20.12.2005 se též stalo dnem vyhlášení volby kandidáta na funkci děkana FHS. Usnesením AS FHS byla zvolena volební komise ve složení: doc. Klíma, PhDr. Němečková a K. Švec, dále byla zvolena legislativní komise ve složení: PhDr. Outlý, prof. Macek a K. Švec a také ekonomická komise ve složení: PhDr. Němečková, Ing. Svobodová (tajemnice FHS) a M. Cerman. Další zasedání senátu se uskuteční 22. února 2006, kdy proběhne volba děkana FHS.

Zuzana Bergmanová, děkanát FHS

Předseda AS FHS

PhDr. Aleš Valenta, Ph.D.,
41 let, ženatý, dvě děti

Vystudoval jsem na konci normalizace v letech 1982–1986 Filosofickou fakultu UK v Praze, obor historie. Po vojně jsem pracoval v Krajském muzeu východních Čech v Hradci Králové, odkud jsem byl v létě 1989 na nátlak StB kvůli svým disidentským aktivitám (mj. podpis Charty 77) propuštěn a pracoval krátce jako topič v cihelně. Po listopadu 1989 jsem se několik let věnoval politice (člen OF, poté ODA) a žurnalistice (mj. komentátor Respektu). V letech 1991–1992 jsem pracoval na Ministerstvu zahraničních věcí.

V roce 1996 jsem nastoupil na katedru historie PdF VŠP v Hradci Králové. Kromě výběrových přednášek (např. Češi a Němci v českých zemích v 17.–20. století) vyučuji české dějiny novověku a historickou němčinu. Badatelsky se věnuji české šlechtě v novověku a dějinám Židů v Čechách po třicetileté válce. Vedle článků v odborném tisku jsem vydal skripta „Politické dějiny českých zemí a habsburské monarchie 1848–1914“ (Gaudeamus 2002) a monografii „Dějiny rodu Kinských“ (Veduta 2004). Mimoto jsem přeložil, resp. spolupřeložil, pět knih z angličtiny a němčiny, např. Dieter Hägermann, *Karel Veliký – vládce Západu* (Prostor 2002) a naposledy Norman Davies, *Boj o Varšavu. Povstání Poláků proti nacistům 1944* (Prostor 2005).

Jako člen AS se mimo jiné budu zasazovat o to, aby na Fakultě humanitních studií nerozhodovali normalizační komunisté.

Podpis kolektivní smlouvy

Na prosincovém jednání kolegia rektorky byla ve středu 7. prosince 2005 podepsána Kolektivní smlouva na rok 2006 a 2007, a tím bylo dokončeno kolektivní vyjednávání mezi základní organizací Vysokoškolského odborového svazu a Univerzitou Hradec Králové, které začalo již v polovině tohoto roku.

Kolektivní smlouva patří k základním dokumentům naší vysoké školy a upravuje pracovní podmínky, podmínky zaměstnávání všech pracovníků univerzity a jejich nároky vyplývající z pracovního poměru podle Zákoníku práce včetně vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci a mezi zaměstnavatelem a odborovou organizací. Jednou z největších novinek, které se na další období podařilo vyjednat, je příspěvek zaměstnavatele na penzijní a důchodové připojištění.

Celá kolektivní smlouva bude v nejbližší době k dispozici v písemné podobě na všech pracovištích školy a v elektronické podobě na adrese:

<http://web.uhk.cz/vos/kolsml/kols2006.pdf>

Josef Lounek, předseda Vysokoškolského odborového svazu při UHK

Dobré perspektivy spolupráce UHK s AP Krakov

Ve dnech 6. – 7. 12. 2005 přivítala naše alma mater vzácnou návštěvu z Krakova, z královského města s nádhernou architekturou, z centra Malopolského vojvodství.

Za účelem podepsání bilaterální smlouvy o spolupráci UHK s Pedagogickou akademií v Krakově navštívili naši univerzitu rektor prof. Henryk Żaliński, prorektor pro zahraniční vztahy prof. Andrzej Budrewicz, vedoucí oddělení didaktiky chemie prof. Jan Rajmund Paško a ředitel oddělení pro zahraniční vztahy Mgr. Jan Kałuža.

Smlouva mezi oběma akademickými pracovišti byla iniciována úspěšnou několikaletou vzájemnou spoluprací katedry chemie PdF UHK s katedrou chemie AP, do níž byli zapojeni i studenti obou pracovišť např. v projektech specifického výzkumu PdF, ve společném organizování vědeckých konferencí

a při vydávání společných publikací.

Podpisem smlouvy byl potvrzen zájem obou akademických institucí o rozvoj spolupráce v oblasti výzkumu i výuky, především ve sféře spolupráce na společných výzkumných projektech, výměny vědeckých a jiných odborných informací, koordinace výzkumných studií, výměny vědeckých výsledků v určených oblastech a jejich publikování, organizování společných seminářů, konferencí, symposií, při výměně zkušeností z výuky a organizace výměnných pobytů akademických pracovníků a studentů.

Plné znění smlouvy je k dispozici v referátu vědy a zahraničních styků UHK a zájemci o spolupráci z dalších pracovišť UHK jsou vítáni k jejímu konkrétnímu naplňování.

Martin Bílek, prorektor UHK pro strategii a rozvoj

Den otevřených dveří na FIM

I letos se setkal Den otevřených dveří na Fakultě informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové s velkým zájmem. Uchazeči si mohli prohlédnout budovu, její vybavení, získat bezprostřední informace o možnostech studia na fakultě a zejména se setkat s jejími pedagogy a studenty.

Informace byly poskytovány v sekcích zaměřených na jednotlivé studijní obory. Celkem se o studium na fakultě zajímalo více než 650 zájemců. V rámci sekce zaměřené na základní informace o fakultě probíhala též soutěž o drobné ceny; to zájemci o studium vnímali jako příjemné zpestření.

V sekci určené pro obor „Management cestovního ruchu“ byly podány informace téměř šesti stům zájemců. V sekci zaměřené na informatické obory získalo bližší informace o možnosti studia přibližně 250 uchazečů, podobný počet zájemců se účastnil i sekce ekonomicko-manažerské. O obor „Sportovní management“ se blíže zajímalo více než sto studentů.

Obzvlášť je třeba ocenit práci členů studentské komory Akademického senátu FIM a dalších současných studentů FIM, kteří se ochotně podělili o své zkušenosti se svými budoucími kolegy a diskutovali s nimi o studiu na fakultě.

Přihlášky si mohou uchazeči o studium podávat do 28. února 2006. Studenti, kteří úspěšně projdou přijímacím řízením, se mohou těšit na nadstandardní podmínky studia. V současné době totiž probíhá výběrové řízení pro dodavatele stavby nové budovy FIM UHK Na Soutoku v objemu 450 mil. Kč. Výstavba započne v roce 2006.

Václav Janeček, proděkan FIM UHK pro studium, převzato z Telegrafu

Zavedení vybraných prvků projektu Zelená univerzita do praxe UHK

Jelikož budoucnost je jen prodlouženou čarou přítomnosti, domnívám se, že Univerzita Hradec Králové by měla – jakožto jeden z prvků nejvyššího stupně vzdělávací a vědecké soustavy České republiky – postupně implementovat vybrané aspekty principu trvale udržitelného rozvoje.

Kolegium rektorky na svém prosincovém jednání projednalo a schválilo dva klíčové aspekty dané problematiky:

1. Užívání recyklovaného papíru pro tisk i kopírování na všech pracovištích UHK

Jelikož se předkládaný návrh úzce dotýká tiskáren k PC a reprodukční techniky, věnovali jsme tomuto aspektu klíčovou pozornost. Dle vyjádření několika firem, jež byly dotazovány na obecné parametry (zejména hrubost, prašnost), které musí splňovat papír užívaný k tisku či kopírování na jimi dodávané technice, jsou tyto parametry zakomponovány do normy DIN EN 12281. Při úvahách o technických parametrech jsme měli na mysli jednak možné zvýšené náklady na opravy techniky, jednak riziko, že by dodavatel techniky odepřel záruční opravu.

Na základě průzkumu trhu jsme zjistili tři dodavatele papíru, který tuto normu splňuje. Z jejich nabídky vyšla nejlevněji společnost Interpap (86.27 Kč/500 listů). Tato firma nabídla UHK nejvyšší množstevní slevu, neboť katalogová

cena recyklovaného papíru je od doby, kdy podlehl základní sazbě DPH, obecně vyšší (v současné době nakupuje UHK kancelářský papír za průměrnou cenu 94 Kč/500 listů).

Celkové současné roční náklady na kancelářský papír činí cca 250 tis. Kč. Předpokládaná roční úspora nákladů v případě recyklovaného papíru činí 20 tis. Kč, tedy 8%.

Všichni zaměstnanci i studenti UHK tak mají možnost používat recyklovaný papír, jehož plné zavedení proběhne ve dvou fázích.

a) Od 1. ledna 2006 je možné užívat kancelářský 100 % recyklovaný papír na všech pracovištích UHK pro běžný kancelářský provoz s následujícími výjimkami:

- tisk oficiálních materiálů, tiskovin včetně dopisů, jež opouštějí půdu UHK
- tisk skript v nakladatelství Gaudeamus

Odhadujeme, že podíl např. dopisů aj. oficiálních materiálů v celkové spotřebě papíru (tisk pracovních materiálů pro jednání, sylabů, konceptů, poznámek apod.) je zanedbatelný; z tohoto důvodu považujeme tuto fázi za zásadní.

b) K 31. prosinci 2006 bude provedena revize vybraného vzorku techniky; dále budou zkalkulovány náklady na opravy techniky a porovnány s předchozím obdobím. Na základě tohoto rozboru bude k 1. lednu 2007 učiněno rozhodnutí, zdali se má přikročit k plnému zavedení používání recyklovaného papíru.

Z tohoto důvodu žádám ty z vás, kteří se rozhodnou v tomto mezidobí užívat recyklovaný papír na vaší technice, abyste tuto skutečnost sdělili na mou e-mailovou adresu, aby mohla být vaše tiskárna na konci období zkontrolována technikem.

2. Separace odpadu na UHK

Od 1. dubna 2006 bude na UHK zavedena separace odpadu na tyto základní kategorie:

- plasty
- papír
- ostatní – komunální odpad

Po podrobném zjištění potřeb, co se týká vybavení odpadovými nádobami, jsme zvolili toto řešení:

- kanceláře, kabinety – dva jednokomorové koše (na kancelář, nikoli osobu) na papír a ostatní odpad – potřeba 250 sad – jednotková cena 105 Kč;
- chodby – tři jednokomorové koše na papír, plasty a ostatní odpad; potřebu nádob na papír odhadujeme dle zkušeností na polovinu – potřeba 40 sad (40x2 (plasty, ostatní) + 20 (papír)) – jednotková cena 1.590 Kč;
- učebny – bude ponechán současný stav; odpadkový koš bude na ostatní odpad;
- zvýšené náklady na přistavení kontejnerů na separovaný odpad + odvoz odpadu.

Celkové náklady činí cca 262 tis. Kč. Z toho však 80 % jsou jednorázové náklady, jež se nebudou v budoucnu opakovat.

V posledních prosincových dnech jsme připravili a odeslali žádost o příspěvek Nadaci Duhová energie. Dle telefonického sdělení pracovníků Nadace má tento projekt šanci na financování; klíčové je však stanovisko správní rady Nadace.

Děkuji vám předem za vaše reakce i za vstřícnost a toleranci, bez níž by tato myšlenka nikdy nemohla být realizována.

Stanislav Klik, kvestor UHK

Slavnostní setkání jubilantů s vedením univerzity

Ve středu 7. prosince 2005 se konalo slavnostní setkání paní rektorky se zaměstnanci naší univerzity, kteří v letošním roce dosáhli významných životních a pracovních výročí. Celá akce je tradičně pořádána jednou ročně v předvánočním období. Ve vyzdobené zasedací síni rektorátu se sešla většina pozvaných oslavenců. Poté, co jim paní rektorka i předseda ZO VOS k jejich jubileím

poblahopřáli, obdrželi všichni dárek a překrásnou žlutou růži. Po oficiální části měli přítomní možnost neformálně pohovořit s hostiteli.

Jitka Kühnová, vysokoškolský odborový svaz při UHK

Vysokoškolské koleje v roce 2005

V roce 2005 prošly koleje UHK tak jako všechny vysokoškolské koleje v republice významnou změnou. Od 1. října 2005 nedostávají již vysokoškolská ubytovací zařízení státní dotaci, ale tuto dotaci dostávají přímo studenti formou ubytovacích stipendií. Koleje byly tedy postaveny před úkol zajistit financování ztráty dotace – v roce 2005 pouze na 4. čtvrtletí. Kolejné na UHK bylo zvýšeno o 67 %, což nás řadí v republice mezi ubytovací zařízení, která zvýšila poplatky nejšetněji.

Srovnáme dotované kolejné do června 2005 s nedotovaným kolejným od října 2005 při předpokládaném ubytovacím stipendiu 550,- Kč / 1 měsíc:

Typ ubytování	červen 2005	říjen 2005	ubytovací stipendium	rozdíl
5. budova	840,-	1403,-	550,-	+13,-
PK 3lůžkový pokoj	1155,-	1917,-	550,-	+212,-
PK 2lůžkový pokoj	1260,-	2117,-	550,-	+307,-
PK 3lůžkový pokoj s internetem	1260,-	2092,-	550,-	+282,-
PK 2lůžkový pokoj s internetem	1386,-	2301,-	550,-	+365,-

Z tabulky vyplývá, že kolejné na 5. budově zůstalo prakticky na stejné úrovni, na kolejích v Palachově ulici vzrostlo zhruba o 255,- Kč (vzhledem k počtu studentů v jednotlivých typech pokojů).

I v roce 2005 jsme pokračovali v rozvoji kolejí. Vybudovali jsme další část internetové klubovny, do které jsme nakoupili 18 nových počítačů. Studenti mají nyní k dispozici zdarma 24 hodin denně 36 počítačů připojených na internet. K jednomu z počítačů je připojen scanner a je na něm díky daru nadace Duhová energie nainstalován software pro nevidomé a slabozraké studenty.

Dokončili jsme výměnu starých matrací a lůžkovin, zakoupili jsme 64 nových chladniček, takže nyní jsou již všechny byty vybaveny novými chladničkami energetické třídy A.

Opravili jsme podlahy ve čtyřech klubovnách v suterénech kolejí v Palachově ulici a vybavili jsme je novým nábytkem. V těchto klubovnách, které jsou určeny pro společenské akce studentů, jsou umístěny televizory a klavíry.

V části prostor bývalé restaurace K2 plánujeme v roce 2006 zřídit další posilovnu.

I přesto, že zájem o ubytování na začátku akademického roku byl srovnatelný s předchozími lety, máme dnes na kolejích zhruba 3 % volných míst. Privátní ubytovací sféra část studentů „odlákala“ nižšími cenami. Většina studentů však i nadále dává přednost ubytování na koleji a věřím, že se nám v příštím akademickém roce studenti, kteří v počátečním šoku z nových cen kolejního odešli bydlet do privátní sféry, opět vrátí.

Vladimíra Háková, ředitelka Vysokoškolských kolejí UHK

2005 – Světový rok fyziky na katedře fyziky a informatiky

Právě před sto lety proběhl tzv. „magický rok 1905“, v němž se významný fyzik světového věhlasu Albert Einstein zabýval třemi problémy, jejichž řešení zásadně ovlivnilo rozvoj fyzikálních věd. Jsou to vysvětlení fotoelektrického jevu, dále základy speciální teorie relativity a matematické vysvětlení Brownova pohybu částic. Fyzika 20. století se podstatně dotýkala veškerého lidstva, zejména v technických aplikacích a při modelování přírodních jevů. Proto vrcholné světové orgány – nejprve UNESCO a potom i Organizace spojených národů – vyhlásily rok 100. výročí těchto fyzikálních objevů Alberta Einsteina Světovým rokem fyziky. I katedra fyziky a informatiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové přispěla k tomu, aby si lidé uvědomovali důležitost fyzikálního poznání pro lidskou kulturu a vědecký rozvoj. Uspořádali jsme řadu přednášek, seminářů a dalších akcí, jež byly určeny studentům bakalářského, magisterského i doktorského studia, ale zvali jsme na ně i vysokoškolské pracovníky, odborné pracovníky z různých institucí, učitele fyziky základních i středních škol a středoškolské studenty s hlubším zájmem o fyziku. Na programu se podíleli i členové Jednoty českých matematiků a fyziků.

Program katedrových seminářů pořádaných za spoluúčasti pobočky JČMF k Světovému roku fyziky 2005:

- **Cesta do mikrosvěta** (přednáška k zahájení Světového roku fyziky 2005), prof. Jiří Hořejší, MFF UK,
- **Pestrý svět částicové fyziky**, RNDr. Vladimír Wagner, AV ČR,
- **Speciální teorie relativity**, dr. Pavel Krtouš, MFF UK,
- **Metoda Monte Carlo ve fyzice**, doc. Zdeněk Kluiber, UHK,
- **Fotoelektrický jev**, RNDr. Jiří Dolejší, MFF UK,
- **Klimatologie a fyzika**, RNDr. Ladislav Metelka, HMÚ HK,
- **Elektromagnetická vlna na vedení a v prostoru**, doc. Josef Hubeňák, UHK,
- **Brownův pohyb a statistická fyzika**, RNDr. Oldřich Bílek, MFF UK,
- **Obecná teorie relativity**, dr. Pavel Voráček, Lund (Švédsko),
- **Dynamické projevy lidského krevního oběhu**, prof. Petr Šeba, UHK,
- **Zemětřesení**, Ing. Josef Horálek, AV ČR,
- **Fyzika a hudba**, doc. Jan Obdržálek, MFF UK,
- **Fyzika, příroda, člověk**, Miroslav Ouhrabka, CSc., UHK,
- **Minulost, přítomnost a perspektivy kosmonautiky**, Ing. Marcel Grün, Planetárium Praha.

V rámci celostátního kola fyzikální olympiády ve dnech 22. až 24. března 2005 proběhly tři přednášky pro účastníky – talentované mladé fyziky a pro další zájemce z řad veřejnosti:

- **Historie elektrického osvětlení**, doc. J. Hubeňák,
- **Konstrukce a let raketoplánu**, doc. Z. Kluiber,
- **Proč se meteorologové občas mýlí**, M. Ouhrabka, CSc.

Při zajišťování výuky v Univerzitě třetího věku jsme zařadili v letošním roce fyzikální tematiku; na přednáškách se účastnili pracovníci katedry fyziky a informatiky doc. J. Hubeňák, M. Ouhrabka, CSc., doc. Z. Kluiber.

Pro studenty ve studiu učitelství fyziky uspořádala katedra fyziky a informatiky dvě velmi zajímavé exkurze na vědecká pracoviště.

Ivo Volf a Bohumil Vybíral, katedra fyziky a informatiky PdF UHK

Literární dílna

Dne 29. 11. 2005 se ve studovně Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové konala další z řady literárních dílen, tentokrát zaměřená na problematiku lidových betlémů, a to nejen v Čechách, ale i v zahraničí. Posluchače seznamoval s historií betlémů, jejich specifickými typy i tvůrčí člověk nad jiné povoláný, předseda Českého sdružení přátel betlémů, emeritní ředitel Třebechovického muzea betlémů, autor mnoha odborných tematických publikací – PhDr. Vladimír Vaclík.

V přednášce trvající devadesát minut doktor Vaclík načrtnul vývoj betlémů, otázky a diskutabilní odpovědi týkající se zrodu samotné myšlenky jejich vzniku a ve strhujícím podání popsal své zkušenosti s ikonografií betlémů nečeských. Pro bohatou diskusi nedošlo ani ke zdůraznění četnosti výskytu motivu betléma v české literatuře, zvláště v literatuře venkovské realistické tendence na přelomu XIX. a XX. století. Svým zasvěceným, a přitom líbezným způsobem výkladu však PhDr. Vaclík dokázal evokovat kouzlo vánoční scény obdobně jako Karel Václav Rais či Jindřich Šimon Baar ve svých literárních dílech.

Martin Kuba, student ÚČJL PdF UHK

Svět slepoty – rub a líc (poprvé v podobě kulturně osvětové akce)

Dne 7. 12. 2005 proběhlo v aule Objektu společné výuky UHK další pokračování pravidelného přednáškového cyklu Svět slepoty – rub a líc. Záměrem cyklu je zprostředkovávat studentům, pedagogům a odborné veřejnosti aktuální témata z široké problematiky specifík a kvality života osob se zrakovým (i jiným) handicapem. Přednášejícími hosty jsou vidící i nevidomí odborníci z tyflogické praxe.

V tomto semestru jsme poprvé připravili program kulturní. Doufáme, že oslovil také členy akademické obce, jejichž profese s danou problematikou přímo nesouvisí, a posloužil tak k osvětě a posílení prointegrační atmosféry na naší univerzitě.

Divadelní soubor Dědina (s vidícími i nevidícími herci) působí při rehabilitačním a rekvalifikačním středisku Dědina v Praze. Na půdě univerzity uvedl tradiční japonskou pohádku Ooka a Jestřáb. Program pokračoval besedou s účinkujícími herci, jejíž téma se odvíjelo od specifík „herectví po slepu“ k přínosu a možnostem rozměru kulturního prožitku pro osoby s těžkým zrakovým postižením.

Aula se téměř naplnila a síla potlesku i množství otázek byly odměnou protagonistům a svědčily o zájmu akademické obce i veřejnosti.

Kamila Růžicková, katedra speciální pedagogiky PdF UHK

Vánoční matematický rybolov

K vánočním svátkům neodmyslitelně patří nazdobený stromeček, dárky a také kapr. A co takhle si ho dokonce vlastnoručně vylovit?

Právě tuto možnost – a řadu dalších – dostali žáci I. B. ZŠ Mandysova v Hradci Králové. Studenti třetího ročníku oboru Učitelství 1. stupně ZŠ pro ně

připravili vánočně laděnou hodinu matematiky. V nápaditém pojetém projektu děti nejen počítaly, ale dostaly příležitost projevit svoji zručnost, představivost, nápaditost, čtenářskou dovednost aj.

Pracovaly ve skupinkách, o jejichž složení „rozhodl“ výsledek příkladu na papírovém modelu perníčku. V jedné sestavovaly ze slabik na vystřižených ozdobách slova, v jiné skládaly matematické loto (samozřejmě vánoční) nebo lepily papírový řetěz na stromček. Největším zážitkem však bylo lovení kapra pomocí důmyslně vyrobené udice z nafukovacího bazénku. Při řešení příkladů napsaných na úlovcích si prvňáčci ani neuvědomovali, že počítají. O to větší byl prožitek a radost z dosažených výsledků.

Z vynaloženého úsilí se radovali i studenti. Ukázali, že jim nechybí nadšení a tvořivý přístup, které jsou tolik potřebné pro práci učitele.

Eva Krejčová, katedra matematiky PdF UHK

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

Naši archeologové na stavbě dálnice

Stavba dálnice D11 se přiblížila k Hradci Králové. Archeologický výzkum na její trase zajišťuje archeologické oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové; archeologové naší univerzity (doc. Tichý, Mgr. Wolf) byli přizváni ke spolupráci formou subdodávky v září minulého roku.

Archeologické práce muzea probíhají již několik let. Začaly rešerší starších zpráv o archeologických akcích, prospekci povrchovým sběrem a leteckým snímkováním. Od roku 2003 začalo tzv. rýhování (strojové snímání ornice) na takto vymezených 26 archeologických lokalitách. Na základě sondáže probíhá od roku 2004 na vybraných lokalitách záchranný výzkum na velké ploše.

Naši archeologové dokumentují v současnosti objekty na lokalitách 16 (Osice), 19 (Sedlice) a 20 (Libišany); terénní práce dělníků a techniků však pokračují i na dalších čtyřech místech současně.

I když pracovníci Archeologického centra (dnes katedra praktické a experimentální archeologie FHS) ke spolupráci přistoupili relativně pozdě, spolupráce bude pokračovat i v tomto roce při zpracování archeologického materiálu. „Jde o největší sondu do krajiny východních Čech a finance investora zde mnohokrát převyšují např. možnosti dotací výzkumných záměrů“, uvedl doc. R. Tichý.

Postavení subdodavatele navíc umožňuje univerzitě, aby fakturovala práci týmu katedry praktické a experimentální archeologie.

A nálezy? „Jsme prozatím vázáni mlčenlivostí, ale mohu prozradit, že vedle běžných nálezů jsou zde i věci naprosto unikátní a poprvé objevené v rámci východních Čech“, doplnil doc. Tichý.

Redakce a pracovníci katedry praktické a experimentální archeologie FHS UHK

Odborníci o domácím násilí

Dne 9.12. 2005 se konala v aule Objektu společné výuky UHK **celostátní konference na téma „Domácí násilí a zdravotně postižení“**, kterou jako pokračování cyklu celostátních konferencí „Rodinný a sexuální život zdravotně postižených“ (r. 2000), „Ochrana zdravotně postižených před sexuálním zneužitím“ (r. 2002) a „Sexualita mentálně postižených“ (r. 2004) spolupřátaly občanské sdružení Orfeus a katedra sociální práce a sociální politiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. V rámci diskuse vystoupili odborníci v dané problematice z praxe i akademičtí pracovníci. Jako součást konference proběhl i workshop na téma „Možnosti sexuální výchovy jako prevence sexuálního násilí“. Akce se uskutečnila za značného zájmu odborné veřejnosti a studentů UHK.

Zuzana Truhlářová, katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK

II. hradecké dny sociální práce

Po příznivých ohlasech na první ročník konference z oblasti sociální práce se katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK rozhodla uspořádat dne 16.12. 2005 její druhý ročník, tentokrát ve spolupráci s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje pod záštitou děkana Pedagogické fakulty UHK doc. Vladimíra Jehličky. Na konferenci zaměřenou na téma „Riziková mládež“ přijaly pozvání mnohé významné osobnosti politického i společenského života. Za všechny zmíníme například doc. Karla Bartáka, místopředsedu Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu Parlamentu ČR, Mons. Dominika Duku, římskokatolického biskupa královéhradecké diecéze. Za partnera akce, kterým byl Krajský úřad Královéhradeckého kraje, byl přítomen Mgr. Robert Černý, vedoucí oddělení prevence, rozvoje a sociálně právní ochrany Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Velmi zajímavý byl, zejména pro přítomné studenty, příspěvek doc. Jaroslava Zvěřiny, poslance Evropského parlamentu, na téma prostituční chování mládeže. Dále zaujalo vystoupení českého konzula v Katovicích JUDr. Jiřího Kubíka, vedoucího katedry sociální práce a sociální politiky JUDr. Miroslava Mitlöhnera nebo ThDr. Michala Kaplána, vedoucího katedry pedagogiky Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Aktivně vystoupila rovněž řada praktiků sociální práce z neziskových organizací. Druhý ročník konference se mohl pyšnit mezinárodní účastí. Vystoupilo několik předních akademických pracovníků v oblasti sociální práce ze Slovenska, v čele s vedoucím katedry sociální práce a sociálních věd Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře dr. Miroslavem Tvrdoněm. Konference se aktivně zúčastnila i delegace zahraničních studentů z Institutu pro sociální pedagogiku a sociální práci Technické univerzity v Drážďanech. Prezentované příspěvky budou vydány ve sborníku.

Bezprostřední reakce na průběh konference byly pozitivní, a to motivuje pořadající katedru sociální práce a sociální politiky PdF UHK k uspořádání obdobné akce i v příštím roce.

Z. Truhlářová, M. Smutek, katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK

Zájezd sboru UHK do Drážďan

Smišený pěvecký sbor UHK pod vedením PaedDr. Dany Ludvíčkové opět velmi úspěšně reprezentoval královéhradeckou univerzitu, tentokrát v německých Drážďanech ve dnech 2. 12. – 4. 12. 2005. Pokračovala zde spolupráce hradeckého sboru a drážďanského Medizinoorchester, která byla zahájena začátkem listopadu 2005 v Jilemnici na festivalu ARTE VIVA. Během víkendu byla na dvou koncertech společně provedena Berlínská mše Arvo Pärta. Večer tato skladba zazněla v Reichenbachu, vzdáleném sto kilometrů od Drážďan, a v neděli potom v Lutherkirche v Radebeulu na okraji Drážďan. Pro tyto koncerty musel sbor během necelého měsíce nastudovat část Veni Sancte Spiritu, neboť v Jilemnici tuto část mše zpívali Pražští pěvci. Také muži zvládli velmi úspěšně obtížné tenorové a basové sóla. Překvapením pro posluchače bylo sborové provedení čtvrté části z Dvořákových Biblických písní s názvem Hospodin je můj pastýř.

Kromě dobrého pocitu z podaného výkonu si studenti odvezli i mnoho zážitků z prohlídky Drážďan. Nikdo ze zpěváků také jistě nezapomene na velmi srdečné přijetí v rodinách členů drážďanského orchestru, které sboru během pobytu poskytly ubytování.

Lucie Chmelová, studentka hudební katedry PdF UHK

OČIMA STUDENTŮ

Konference studentských organizací

Ve dnech 1. a 2. 12. 2005 se tři zástupci Akademického senátu UHK zúčastnili 5. ročníku celostátní studentské konference s názvem **Současná úloha a postavení studentů na VŠ 2005** s podtitulem **Pojďme žít a fungovat! Aneb objevování studentských organizací v ČR**. Setkání studentských zástupců se konalo na půdě VUT v Brně a pořádala je organizace ACSA, jejíž náplní je hlavně profesionalizace studentských zástupců a upevňování postavení studenta na vysoké škole. Zároveň se snaží sdružovat studentské organizace a radit při jejich zakládání.

Konference byla bohatá jak na příspěvky zástupců jednotlivých organizací, tak na panelové diskuse. Řešily se otázky založení organizací, jejich financování, legislativa, struktura a řízení, dále pak jejich důsledky pro studenty a VŠ.

Po ukončení prvního dne následoval společenský večer, kde si studenti mohli vyměňovat jak cenné zkušenosti, tak se i dobře bavit.

Součástí konference byla také výstava a soutěž studentských organizací. Prezentace se zúčastnilo celkem 27 skupin z celé ČR. Na prvním místě se umístil Buddy System UHK, jehož prezentaci zajistila **Stanislava Nechvilová**. Gratulujeme jí. Druhé místo obsadila velmi dobře známá studentská organizace ze Strahova – Silicon Hill. Na třetím místě se umístil projekt Zelená univer-

zita, který vedou Pavel Obrdlík (UJEP), Petr L. Jedelský (PřF UK), Stanislava Nechvilová (UHK) a Jiří Jeřábek (MU). Projekt funguje pod křídly Skupiny mladých projektových managerů a má za úkol přimět studenty i vedení všech vysokých škol v České republice k ekologičtějšímu způsobu života.

Pokud chcete založit studentskou organizaci a nevíte jak na to, napište nám. Budeme se vám snažit pomoci při činnosti, která by vás bavila. Nebojte se organizovat v oborech, ve kterých jste výjimeční.

Jan Kubiček, předseda SK AS UHK

DIÁŘ

Studentská Socialia

Soutěž o nejlepší studentskou práci

Katedra sociální patologie a prevence, navazující na tradici bývalého Ústavu sociálních studií PdF UHK, vyhlašuje **soutěž o nejlepší studentskou odbornou práci STUDENTSKÁ SOCIALIA 2006 „K AKTUÁLNÍM OTÁZKÁM SOCIÁLNÍ PATOLOGIE“**.

Cílem soutěže je podpořit odborný zájem studentů studijních oborů zaměřených do sociální sféry a podnítit tvorbu odborných prací v těchto oborech. Soutěž je určena všem studentům uvedených oborů bez ohledu na ročník a formu studia.

Soutěžní práce musí splňovat následující podmínky:

- Práce má charakter odborného textu (práce publicistické nebo popularizační nebudou akceptovány).
- Soutěžní práce ani její část nejsou totožné s bakalářskou nebo diplomovou prací ani jejich částmi obhájenými nebo vypracovávanými na Univerzitě Hradec Králové ani na jiné vysoké škole v České republice nebo v zahraničí, jakož i se závěrečnými pracemi na vyšších odborných školách v České republice nebo v zahraničí.
- Soutěžní práce má náležitosti odborného textu, tedy mj. přehlednou strukturu, soupis použité literatury a pramenů a odkazy na zdroje informací podle normy bibliografických citací.
- Minimální rozsah soutěžní práce je 10 (deset) stran autorského textu při velikosti písma 12 (v Times New Roman), řádkování 1,5 a šíři okrajů 30 mm.
- Práce se odevzdává v jednom exempláři v tištěné podobě. S prací je zapotřebí odevzdat přihlašovací list, který je k dispozici na sekretariátu katedry a na webových stránkách katedry.

Práce nemusí mít konzultanta.

Soutěž je vyhlašována **ve dvou kategoriích**:

- soutěžní práce studentů prvního a druhého akademického roku studia,
 - soutěžní práce studentů třetího a vyššího akademického roku studia.
- Vyhlašovatel soutěže si vyhrazuje právo sloučit kategorie, pokud v některé z nich bude méně než pět prací, a rovněž právo neudělit některou z cen.

Vyhlašovatel soutěže zajistí odborný posudek práce.

Vyhodnocení soutěže bude realizováno ve dvou kolech: komise jmenovaná vedoucím katedry sociální patologie a sociologie v prvním kole v neveřejném jednání rozhodne podle posudků prací o tom, které z nich postupují do druhého kola – veřejné obhajoby práce a odborné rozpravy. Komise si vyhrazuje právo nezařadit do posuzování práce, které neodpovídají charakteru soutěže a nesplňují podmínky kladené na soutěžní práce. Takové rozhodnutí bude oznámeno do tří pracovních dnů od termínu odevzdání prací.

Uzávěrka soutěže a termín odevzdání prací je 10. duben 2006. Práce s přihlašovacím listem je třeba doručit na sekretariát katedry sociální patologie a sociologie PdF UHK.

Seznam prací, které postupují do druhého kola soutěže, bude zveřejněn 25. dubna 2006.

Druhé – veřejné – kolo soutěže se koná v týdnu od 2. do 5. května 2006. Soutěž je dotována věcnými cenami. Veřejné kolo soutěže bude uzavřeno slavnostním vyhlášením výsledků.

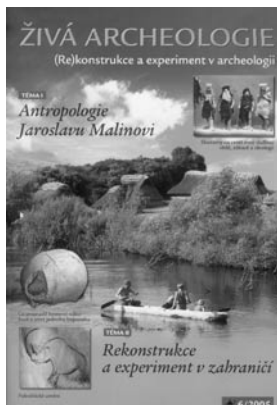
Iva Jedličková, katedra sociální patologie a sociologie PdF UHK

Z nejnovějších publikací našich učitelů

Časopis katedry praktické a experimentální archeologie FHS UHK

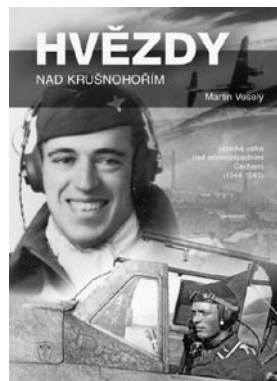
Živá archeologie – (Re)konstrukce a experiment v archeologii, 6, 2005, 100 stran, ISBN 80-239-6296-5. ISSN 1213-1628.

Nyní již celobarevné periodikum katedry praktické a experimentální archeologie FHS UHK o popularizaci a experimentu v archeologii, uplatňující přístup „public archaeology“, prezentuje ve svém posledním čísle výsledky archeologie a věnuje se i diskusi o tématech dotýkajících se vztahu archeologie a veřejnosti. Číslo je rozděleno do dvou hlavních tematických celků, a to *Antropologie prof. J. Malinovi* a *Rekonstrukce a experiment v zahraničí*. V rubrice *O čem se mluví* jistě zaujmou příspěvky k prvnímu potvrzenému žárovému pohřebišti kultury s lineární keramikou na našem území, v Kralicích na Hané, a rozhovor o ojedinělém archeologickém výzkumu na náměstí Republiky v Praze. Po formální stránce je třeba ocenit profesionální grafické provedení čísla, které se vymyká běžným tiskům. Stránky časopisu jsou bohatě vybaveny mapami, reprodukcemi, nárysy, fotografiemi a atraktivními ilustracemi; zvláště pozoruhodné jsou např. animace snímků archeologických lokalit Českého ráje ve zprávě o výstavě v Muzeu Mladoboleslavska. Internetová verze (včetně informací o předplatném) je dosažitelná prostřednictvím stránky <http://fhs.uhk.cz/archeologie>.

Publikace mapuje průběh letecké války nad severozápadní částí odtřezného československého pohraničí v posledních dvanácti měsících 2. světové války. Existence Sudetenländische Treibstoffwerke v Záluží u Mostu (dnešního Chemopetrolu Litvínov) byla příčinou toho, že tento region postihla letecká válka od května 1944 s plnou intenzitou. Autor v jednotlivých kapitolách přibližuje na podkladě archivních a dalších materiálů aktivitu Spojenců, rezistenci luftwaffe, osudy letců obou stran a vývoj letecké války nad danou oblastí.

Publikace Mgr. Martina Veselého, doktoranda Historického ústavu FHS UHK
VESELÝ, Martin. *Hvězdy nad Krušnohořím*. Praha: Nakladatelství Naše vojsko, 2005, 126 stran, ISBN 80-206-0793-5.

Publikace mapuje průběh letecké války nad severozápadní částí odtřezného československého pohraničí v posledních dvanácti měsících 2. světové války. Existence Sudetenländische Treibstoffwerke v Záluží u Mostu (dnešního Chemopetrolu Litvínov) byla příčinou toho, že tento region postihla letecká válka od května 1944 s plnou intenzitou. Autor v jednotlivých kapitolách přibližuje na podkladě archivních a dalších materiálů aktivitu Spojenců, rezistenci luftwaffe, osudy letců obou stran a vývoj letecké války nad danou oblastí.

Publikace nakladatelství GAUDEAMUS

HÁJEK, Ladislav, HYNEK, Josef, JANEČEK, Václav. *Hodnocení investic do vyspělých technologií*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 291 s. ISBN 80-7041-787-0.

VAŠÁTKOVÁ, Danuše. *Atribuční procesy*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 43 s. ISBN 80-7041-667-X.

Didactics of science and technical subjects: Internet in science and technical education. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 83 s. ISBN 80-7041-763-3.

SKORUNKOVÁ, Radka. *Úvod do vývojové psychologie*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 70 s. ISBN 80-7041-727-7.

FUKALA, Radek. *17. století: epocha globální krize?* 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 96 s. ISBN 80-7041-667-X.

MERVART, Jan, MUSILOVÁ, Dana, VESELÝ, Martin. *Čítanka k dějinám 20. století*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 214 s. ISBN 80-7041-799-4.

KUČEROVÁ, Stanislava, VÍTEK, Miloš, ZEMAN, Jiří. *Studijní texty k sociální filosofii*, 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 183 s. ISBN 80-7041-655-6.

Plánované akce

25.–26. ledna 2006 pořádá Ústav českého jazyka a literatury PdF UHK ve spolupráci s Východočeským střediskem Obce spisovatelů a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové **VI. literární laboratoř na téma Setkání s druhým**. Jedná se o dvoudenní diskusní a přednáškové setkání literárních vědců a spisovatelů i studentů. V centru pozornosti bude dílo Bohuslava Reynka – spisovatele, překladatele a grafika.

26.–27. ledna 2006 pořádá katedra anglického jazyka a literatury PdF UHK a Kruh moderních filologů 4. mezinárodní konferenci **Children's Literature in English**.

1.–2. února 2006 pořádá katedra technických předmětů PdF UHK mezinárodní vědeckou konferenci **Modernizace vysokoškolské výuky technických předmětů**. Konference je odborně zaměřena na problematiku vysokoškolské přípravy učitelů technických předmětů a aktuální otázky pedagogického procesu na vysokých školách s technickým zaměřením. Zařazeny budou i příspěvky z technického výzkumu.

7.–8. února 2006 pořádá katedra ekonomie a managementu FIM UHK **Hradecké ekonomické dny**. Jedná se o platformu prezentace výsledků vědeckovýzkumné činnosti v oblasti podnikové teorie a praxe, konkurenceschopnosti podniku, malého a středního podnikání, doplněnou o aktuální informace a praktické zkušenosti z řízení rozvoje a správy regionů.

UNIVERZITA
HRADEC KRÁLOVÉ

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází devětkrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo 6. 1. 2006. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 18. 1. 2006 ve 12.00 h. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou členům redakční rady.

Redakční rada: Mgr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., PhDr. Jana Korčáková, Ph.D., RNDr. Petra Poullová, Bc. Zuzana Bergmanová, Ing. Petr Exner, PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Mgr. Václav Víška, Martin Kuba. Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků. Foto: archiv Zpravodaje UHK.